

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Vabariigi Valitsus
määrus
terviktekst
01.11.2008
03.06.2010

Vanglaametniku ja vanglaametnikukandidaadi vormiriietuse ja eraldusmärkide kirjeldus ning nende kandmise kord

Vastu võetud 30.11.2006 nr 244
[RT I 2006, 55, 415](#)
jõustumine 01.01.2007

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
21.10.2008	RT I 2008, 46, 258	01.11.2008

Määrus kehtestatakse «[Vangistuseseaduse](#)» § 147 alusel ning lähtudes § 116 lõigetest 2 ja 5.

1. peatükk VORMIRIETUSE KIRJELDUS

§ 1. Vormiriietuse esemed

Vormiriietusse kuuluvad:

1) vormimüts;

1¹) vormikübar;

[[RT I 2008, 46, 258](#)– jõust. 1.11.2008]

- 2) poolmantel;
- 3) jopp;
- 4) vormikuub;
- 5) püksid;
- 6) vihmakeep;
- 7) talvemüts;
- 8) nokkmüts;
- 9) pluus;
- 10) suvepluus;
- 11) lips;
- 12) kingad ja sandaalid;
- 13) poolsaapad;
- 14) püksirihm;
- 15) sõrmkindad;
- 16) seelik;
- 17) kampsun;
- 18) polo;
- 19) sviiter;
- 20) lipsunõel.

§ 2. Vormiriietusel kantavad õlakud

(1) Vanglaametnik ja vanglaametnikukandidaat kannavad § 1 punktides 2–4, 9–10, 17 ja 19 nimetatud esemetel õlakuid.

(2) Mustast segakiud- või poolvillasest riidest õlaku pikkus on 100 mm ja laius 57 mm.

(3) Mustast kalevist ja kõvendusega õlaku pikkus on 125 mm ja laius 45 mm. Õlaku kumeral otsal ja külgedel on läbiõmmeldud 5–8 mm laiune kuldne ääris.

§ 3. Vormirietusel kasutatavad nõõbid

(1) Vormirietusel kasutatakse kollasest metallist kolme lõvi kujutisega vorminõõpe.

(2) Suurte vorminõõpide läbimõõt on 20 mm ja väikestel 14 mm.

(3) Paragrahvi 2 lõikes 3 nimetatud õlaku ülemises (kraepoolses) servas on väike vorminõõp, mis asub õlaku alumisest servast 115 mm kaugusel.

§ 4. Vormimüts

(1) Vormimüts on valmistatud mustast poolvillasest riidest. Müts on ümmarguse põhjaga, eest püstja, tagant langeva pehme äärega, 45 mm kõrguse samast riidest rummuga ning lakknahast noka ja tormirihmaga. Rummu ümber on 28 mm laiune tammelehtede kujutisega kaunistatud mustast läikivast riidest kant. Eestpoolt on rummu ja põhja vahelise ääre laius 80 mm. Mütsinoka laius keskkohast on 45 mm, noka pikkus on 240 mm ja noka langus 45 kraadi. Noka kohal on 13 mm laiune kunstnahast tormirihm, mis on kinnitatud kahe väikese vorminõõbiga.

(2) Vangla peainspektori vormimütsi nokk on ääristatud kuldsete tammelehtedega ning lakknahast tormirihma asemel on kuldsest metallniidist punutud nõõr. Mütsi esiosal kantakse mütsimärki (kirjeldus lisas 1).

§ 4¹. Vormikübar

(1) Vormikübar on valmistatud mustast vildist, kübara ääre laius on 50 mm. Kübar on eest tõstetud servaga.

(2) Kübara rummu ümber on 28 mm laiune tammelehtede kujutisega kaunistatud mustast läikivast riidest kant. Kübara põhja ümber on kuldsest metallniidist punutud nõõr.

(3) Kübara esiosal kantakse mütsimärki (kirjeldus lisas 1).

[RT I 2008, 46, 258– jõust. 1.11.2008]

§ 5. Poolmantel

Poolmantel on mustast villasest riidest, avatud nurkkraega, sirgelõikeline ja üherealine. Mantli hõlmad nõõbitakse kuue suure vorminõõbiga. Poolmantlil on sissetõõdeldud klapptaskud ja pealeõmmeldud õlakud. Vasaku varruka välisküljel on käiseembleem (kirjeldus lisas 2), mille ülemine äär on õlaõmblusest 60 mm allpool.

§ 6. Jopp

Jopp on mustast polüesterkangast, püstkraega, jopi alumine äär ja varrukaotsad on soonikkoes. Jopp suletakse mõlemast otsast avatava tõmblukuga. Tõmblukku katab kolme trukiga suletav tuuleliist. Kunstkarusnahast voodriga kapuuts on kinnitatud jopi külge tõmblukuga. Jopil on kummikandiga kunstkarusnahast vooder, mis on kinnitatud jopi külge lukuga. Hõlmadel on kaks pealeõmmeldud rinnataskut, mille ülaserf on murtud ja kaldu jopi tõmbluku poole. Parema rinnatasku peal on telefonitasku. Parema rinnatasku kohal on takjapael nimesildi kinnitamiseks. Hõlmade allosas on sissetõõdeldud liistuga taskud. Õlgadel on takjapael õlakute kinnitamiseks. Vasakul varrukal on vertikaalse tõmblukuga pealeõmmeldud tasku, millest tagapool on pealeõmmeldud kolmeosaline pliiatsitasku. Vasaku varruka välisküljel on käiseembleem (kirjeldus lisas 2), mille ülemine äär on õlaõmblusest 60 mm allpool.

§ 7. Vormikuub

(1) Vormikuub on mustast poolvillasest riidest, kaherealine, avatud kaelusega, nurkadega reväärkraega ja voodriga ning pealeõmmeldud õlakutega. Kuue hõlmad nõõbitakse kahe suure vorminõõbiga. Hõlmadel on kolm suurt vorminõõpi. Hõlmadel on kaks sisseõmmeldud klapptaskut. Taskuklapi pikkus on 150 mm ja laius 50 mm. Vasakul hõlmal on sisseõmmeldud, klapi rinnatasku, mille mõõdud on 100 ×! 80 mm.

(2) Vormikuue varruka tagaküljel on kolm väikest vorminõõpi. Alumise vorminõõbi kaugus varruka servast on 30 mm ja nõõpide vahekaugus 20 mm. Vasaku varruka välisküljel on käiseembleem (kirjeldus lisas 2), mille ülemine äär on õlaõmblusest 60 mm allpool.

(3) Vangla peainspektor kannab vormikuue krae mõlemal otsal tammelehtedega ümbritsetud mõõgakujulist kollasest metallist või kulla värvi metallniidiga tikitud kraeilustist (kirjeldus lisas 3).

§ 8. Püksid

Pikad püksid on mustast segakiud- või poolvillasest riidest. Neil on kaks poolviltust puusale avatud sisseõmmeldud küljetaskut ja üks klapita tagatasku. Pükste peal kantakse rihma. Värvli laius on 55 mm.

§ 9. Vihmakeep

Vihmakeep on kummeerriidest, kapuutsiga ja kahe käevaga. Kapuutsi äärt pingutatakse nõoriga.

§ 10. Talvemüts

Talvemüts on kootud musta värvi poolvillasest lõngast ja on kahekordne. Mütsi alumine äär on üks kord tagasi keeratud.

§ 11. Nokkmüts

Nokkmüts on mustast segakiud- või kunstkiudriidest. Mütsi põhi koosneb kuuest sektorist, millest igäühes on õhuauk. Kaks nokapoolset sektorit on tugevdatud jäigast riidest voodriga. Mütsi reguleeritakse vastavalt pea suursele. Nokkmütsi esiosale on tikitud vanglate vapp, mille kõrgus on 35 mm ja laius 45 mm.

§ 12. Pluus

Pluus on hallist või valgest puuvill- või segakiudriidest, pikkade või lühikeste varrukatega ja kõva nurkkraega. Pluusi seljaosal on avarusvoldid. Esikinnis on liistuga ja suletav seitsme nõõbiga. Hõlmadel on pealeõmmeldud, ühe nõõbi ja nurkse klapiga suletavad, vastandvoldiga rinnataskud. Vasaku rinnatasku paremas servas on taskuklappi läbiv pliiaatsitasku. Parema rinnatasku kohal on takjapael nimesildi kinnitamiseks. Vasaku hõlma ülaosas on aas raadiosaatja kinnitamiseks. Õlgadel kantakse väikese vorminõõbiga kinnitatavaid õlakuid. Vasaku varruka välisküljel on käiseembleem (kirjeldus lisas 2), mille ülemine äär on õlaõmblusest 60 mm allpool.

§ 13. Suvepluus

Suvepluus on hallist puuvillasest pikeest, lühikeste varrukatega ja lamava kraega. Esikinnisel on kolme nõõbiga suletav nõõbiliist. Vasakul pool on sissetöödeldud liistuga rinnatasku. Liist ja taskukott on pikeekangaga toon toonis puuvill-polüesterkangast. Rinnatasku paremas servas on taskuklappi läbiv pliiaatsitasku. Suvepluusi parema hõlma ülaosas on takjapael nimesildi kinnitamiseks. Vasaku hõlma ülaosas on aas raadiosaatja kinnitamiseks. Õlgadel kantakse väikese vorminõõbiga kinnitatavaid õlakuid. Vasaku varruka välisküljel on käiseembleem (kirjeldus lisas 2), mille ülemine äär on õlaõmblusest 60 mm allpool.

§ 14. Lips

Lips on seotav või kummiga, mustast riidest, teravnurkse otsaga, mille laius on 80 mm.

§ 15. Kingad ja sandaalid

Kingad on kinnised, mustast nahast, paksu tallaga ja madala kontsaga või naistel poolkõrge kontsaga (mitte üle 60 mm). Sandaalid on mustast nahast, kinnise või väikseaugulise ninaga.

[RT I 2008, 46, 258– jõust. 1.11.2008]

§ 16. Poolsaapad

Poolsaapad on mustast nahast, paksu tallaga, madala või poolkõrge kontsaga, sääreosa siseküljel on lukk-kinnis või ees nõõrkinnis.

§ 17. Püksirihm

Püksirihm on mustast nahast. Rihmal on ühe keelega metallpannal, millel on vanglate vapi kujutis kõrgusega 13 mm ja laiusega 10 mm. Rihma laius on 35 mm.

§ 18. Sõrmkindad

Sõrmkindad on kootud mustast puuvillasest lõngast ning ka vooder on puuvillane.

§ 19. Seelik

Seelik on mustast segakiud- või poolvillasest riidest ja seeliku alläär peab ulatuma põlve keskkohani.

§ 20. Kampsun

Kampsun on aktrüüllõngast, reljeefse koega ja kõrge kaelusega. Ees on tõmblukk, mille pikkus moodustab kolmandiku kampsuni kogupikkusest. Õlgadel on takjapael õlakute kinnitamiseks.

§ 21. Polo

Polo on mustast puuvillasest trikooriidest, pikkade varrukatega, mille otstes on kahekordsed mansetid. Polol on kahekordsest riidest kõrge kaelus, mis on üks kord tagasi keeratud.

§ 22. Sviiter

Sviiter on mustast poolvillasest lõngast ja kolmnurkkaelusega. Kaeluse äär, varrukaotsad ja sviitri alumine äär on soonikkoos. Õlgadel ja varruka alumise osa tagumisel küljel on mustast riidest tugevduslapid. Õlgadel on takjapael õlakute kinnitamiseks. Vasakul pool rinnaesisel on pealeõmmeldud kaheosaline riidest rinnatasku, mille välimine, laiem pool suletakse. Klapp suletakse takjapaelaga. Tasku sisemine, kitsam osa on pliiatsitasku. Vasaku varruka välisküljel on käiseembleem (kirjeldus lisas 2), mille ülemine äär on õlaõmblusest 60 mm allpool.

§ 23. Lipsunõel

Lipsunõel on kollasest metallist, klambrikujuline, klambri peal võib olla kuni 12 mm kõrgune vanglate vapp.

2. peatükk VORMIRIETUSE KANDMISE KORD

§ 24. Vormiriietuse kandmise üldnõuded

- (1) Teenistuskohustusi täitev vanglaametnik kannab käesoleva määrusega ettenähtud vormiriietust ja eraldusmärke. Vanglaametnikukandidaat kannab vormiriietust õppetöö ajal.
- (2) Koos vormiriietusega on keelatud kanda nähtavale jäävaid riitusesemeid, mis ei kuulu vormiriietuse hulka. Samuti ei tohi vormiriietuse esemeid ise ümber õmmelda.
- (3) Välismaal viibides on vormiriietust lubatud kanda üksnes vangla direktori või õppeasutuse juhi loal.
- (4) Tööle minnes ja töölt tulles on vormiriietust lubatud kanda sellisel viisil, mis ei kahjusta vanglateenistuse mainet.
- (5) Vanglaametnik ja vanglaametnikukandidaat hoolitsevad vormiriietuse puhtuse ja korrashoiu eest.
- (6) Mehed kannavad vormiriietuse juurde musti sokke. Naised kannavad seeliku juurde ihuvärvi, mustrita sukki või sukkpükse, pükste juurde musti sokke, põlvikuid või sukkpükse.
- (7) Vormiriietuse peal on keelatud kanda kaela- ja käekette. Sõrmused, kõrvarõngad ja muud ehted ei tohi olla silmatorkava värvi ja kujuga ega sisaldada vaenu õhutavaid ja Eestit okupeerinud riikide sümboleid. Kanda võib kihla-, abielu- ja koolilõpusõrmust. Kõrvarõngaste läbimõõt ei tohi olla üle 10 mm.
- (8) Nina-, kulmu- ja muid selliseid rõngaid ei tohi kanda.
- (9) Soeng peab olema korrektne ja juuksed võivad olla värvitud vaid tagasihoidlikku tooni. Meestel võivad juuksed ulatuda kuklal kuni kraeni ja tukk kuni kulmudeni. Naised peavad pikki juukseid kandma tagasihoidlikus soengus kinnipandult, kinnitusvahend ei tohi ametniku turvalisust ohtu seada.
- (10) Jumestus ja maniküür peavad olema tagasihoidlikud.
- (11) Habe ja vuntsid peavad olema hooldatud ja piiratud.
- (12) Parfüümi võib kasutada tagasihoidlikult.

§ 25. Vormiriietuse kandmise erisused

- (1) Vangla peainspektori, vangla osakonnajuhataja ning vanglaametniku ettevalmistusteenistust läbiviivas õppeasutuses teenistuses oleva vanglaametniku vormiriietus koosneb § 1 punktides 1, 1¹ ja 3–20 nimetatud esemetest. Paragrahvi 1 punktis 2 nimetatud poolmantlit võib kanda vangla peainspektor.

[RT I 2008, 46, 258– jõust. 1.11.2008]

(2) Muu vanglaametniku vormiriietus ja vanglaametnikukandidaadi vormiriietus koosneb § 1 punktides 3 ja 5–20 nimetatud esemetest.

(3) Eriülesannete täitmisel võib vanglaametnik kanda vormiriietusest erinevat riietust.

(4) Vihmakeep väljastatakse ainult välisvalveteenistuse ametnikule tööülesannete täitmise ajaks.

(5) Pluusi kantakse lipsuga.

§ 26. Au- ja teenetemärkide kandmine vormiriietusel

Au- ja teenetemärkide kandmisel vormiriietusel lähtutakse Vabariigi Valitsuse 25. märtsi 1997. a määrusega nr 68 «Teenetemärkide seaduse rakendamine» kinnitatud «Au- ja teenetemärkide kandmise korrast».

§ 27. Vormiriietuse varustusnormid ja vormiriietuse kandmisaeg

(1) Vormiriietus antakse vastavalt varustusnormidele ja esemete kandmisajale (lisa 4).

(2) Enne kandmisaja lõppemist on isikul võimalik ese välja vahetada, kui see on teenistuskohustusi täites muutunud kõlbmatuks. Eseme mahakandmine vormistatakse aktiga.

3. peatükk

ERALDUSMÄRKIDE KIRJELDUS JA MÄRGIKANDMISE KORD

§ 28. Eraldusmärkide kirjeldus

(1) Eraldusmärkideks on vastavalt ametiastmele õlakutel kantavad riigivapi kujutisega märk ja üks suur tärn või üks või mitu suurt või väikest täрни. Riigivapi kujutisega märk on emailitud kilp, mille kuldse põhja peal on kolm sinist lõvi, kilpi ümbritseb õmmeldud või stantsitud kuldne pärg. Märgi kõrgus on 28 mm ja laius 32 mm.

(2) Suure täрни läbimõõt diagonaalis on 22 mm ja väikese täрни läbimõõt on 16 mm. Tärn on tiktud kollase niidiga.

§ 29. Vangla peainspektori eraldusmärgid

Vangla peainspektori õlakul on järgmised eraldusmärgid:

1) vangla direktoril ja sisekaitselise rakenduskõrgkooli justiitskolledži direktoril – riigivapi kujutisega märk ja üks suur tärn. Riigivapi kujutisega märgi allserva kaugus õlaku allservast on 15 mm. Täрни kaugus õlaku allservast täрни keskkohani on 65 mm (lisa 5);

[RT I 2008, 46, 258– jõust. 1.11.2008]

2) vangla direktori asetäitjal, relvastatud üksuse juhil ja sisekaitselise rakenduskõrgkooli justiitskolledži erialaõppepöoli juhatajal – kolm suurt täрни. Tärnide kaugus õlaku allservast on 24 mm, 50 mm ja 76 mm (lisa 5).

[RT I 2008, 46, 258– jõust. 1.11.2008]

§ 30. Esimese klassi vanglainspektori eraldusmärgid

Esimese klassi vanglainspektori õlakul on järgmised eraldusmärgid:

1) vangla osakonnajuhatajal, sisekaitselise rakenduskõrgkooli justiitskolledži erialaõppejõul ja vanglaametniku ettevalmistusteenistust läbiviiva muu asutuse korrektsioonialast haridust andva struktuuriüksuse juhil – kaks suurt täрни. Tärnide kaugus õlaku allservast on 24 mm ja 50 mm (lisa 5);

[RT I 2008, 46, 258– jõust. 1.11.2008]

2) vangla talitusejuhatajal, peaspetsialistil ja vanglaametniku ettevalmistusteenistust läbiviiva muu õppeasutuse korrektsiooni erialaõppejõul – üks suur tärn. Täрни kaugus õlaku allservast on 50 mm (lisa 5).

[RT I 2008, 46, 258– jõust. 1.11.2008]

§ 31. Teise klassi vanglainspektori eraldusmärgid

Teise klassi vanglainspektori õlakul on kolm väikest täрни. Tärnide kaugus õlaku allservast on 24 mm, 50 mm ja 76 mm (lisa 5).

[RT I 2008, 46, 258– jõust. 1.11.2008]

§ 32. Esimese klassi valvuri eraldusmärgid

Esimese klassi valvuri õlakul on kaks väikest täрни. Tärnide kaugus õlaku allservast on 24 mm ja 50 mm (lisa 5).

[RT I 2008, 46, 258– jõust. 1.11.2008]

§ 33. Teise klassi valvuri eraldusmärgid

Teise klassi valvuri õlakul on üks väike tärn. Täрни kaugus õlaku allservast on 50 mm (lisa 5).

[RT I 2008, 46, 258– jõust. 1.11.2008]

§ 34. Vanglaametnikukandidaadi eraldusmärgid

Vanglaametnikukandidaadi õlakul on 25 mm pikkune ja 18 mm laiune kollasest metallist või kollase niidiga tikitud K-tähe kujutis. Tähe kaugus õlaku allservast on 25 mm (lisa 5).

[RT I 2008, 46, 258– jõust. 1.11.2008]

4. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 35. Määruse rakendamisega seotud kulude katmine

(1) Vanglaametniku vormiriietuse ja vanglaametniku eraldusmärkide soetamise kulud katab oma eelarvevahendite arvelt see asutus, kus vanglaametnik on teenistuses.

(2) Vanglaametnikukandidaadi vormiriietuse ja eraldusmärkide soetamise kulud katab oma eelarvevahendite arvelt see vangla, kus vanglaametnikukandidaat läbib praktilise väljaõppe.

§ 36. Vormiriietuse kandmine üleminekuperioodil

Vabariigi Valitsuse 28. novembri 2000. a määruses nr 383 «Vanglaametniku ning vanglaametnikukandidaadi vormiriietuse ja eraldusmärkide kirjeldus ning nende kandmise kord» kirjeldatud vormiriietust, mis erineb alates 1. jaanuarist 2007. a väljastatavast vormiriietusest, võib kanda kuni esemete kandmisaja lõpuni.

§ 37. [Käesolevast tekstist välja jäetud]

§ 38. [Käesolevast tekstist välja jäetud]

[Lisa 1](#) Mütsimärgi kirjeldus

[Lisa 2](#) Käiseembleemi kirjeldus

[Lisa 3](#) Vangla peainspektori kraeilustuse kirjeldus

[Lisa 4](#) Vormiriietuse varustusnormid ja esemete kandmisaeg

[Lisa 5](#) Vanglaametnike eraldusmärgid